

- 2α) Μήπως ο εθνικός δικαστής, αν γίνει δεκτό ότι μια εθνική ρύθμιση για τυχερά παιχνίδια είναι συμβατή με το άρθρο 49 ΕΚ, οφείλει κατά την εφαρμογή της ρυθμίσεως αυτής σε μια συγκεκριμένη περίπτωση πάντα να εξετάσει αν από μόνο του και αυτό καθ' εαυτό το μέτρο που πρέπει να ληφθεί, όπως μια διαταγή να καταστεί, μέσω διαθεσίμου προς τούτο λογισμικού, ένας ισότοπος μη προσβάσιμος από τους κατοίκους του σχετικού κράτους μέλους όσον αφορά τη συμμετοχή στα τυχερά παιχνίδια που προσφέρονται μέσω του ιστοτόπου αυτού, πληροί υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες της υποθέσεως την προϋπόθεση να στοιχει πραγματικά με τους σκοπούς που προβάλλονται για τη δικαιολόγηση της εθνικής ρυθμίσεως και αν ο περιορισμός της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών ο οποίος απορρέει από τη ρύθμιση αυτή και από την εφαρμογή της δεν είναι, λαμβανομένων υπόψη των σκοπών αυτών, δυσανάλογος;
- 2β) Έχει σημασία για την απάντηση στο ερώτημα 2α το αν το μέτρο που πρέπει να ληφθεί δεν ζητείται και δεν επιβάλλεται στο πλαίσιο της διατήρησης του εθνικού καθεστώτος από τις δημόσιες αρχές, αλλά στο πλαίσιο πολιτικής δίκης, όπου ένας οργανωτής τυχερών παιχνιδιών που ενεργεί με την απαιτούμενη άδεια ζητεί να διαταχθεί το μέτρο αυτό βάσει μιας κατά το αστικό δίκαιο αδικοπραξίας που διαπράχθηκε εις βάρος του και που συνίσταται στο ότι ο αντίδικος παρέβη τη σχετική εθνική ρύθμιση αποκτώντας ένα αθέμιτο πλεονέκτημα εις βάρος του διαδίκου ο οποίος ενεργεί με την απαιτούμενη άδεια;
- 3) Πρέπει το άρθρο 49 ΕΚ να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η εφαρμογή του άρθρου αυτού έχει ως συνέπεια ότι η αρμόδια αρχή ενός κράτους μέλους δεν δύναται, βάσει του ισχύοντος σε αυτό το κράτος μέλος κλειστού συστήματος αδειοδοτήσεως για την προσφορά υπηρεσιών σχετικά με τυχερά παιχνίδια, να απαγορεύσει σε ένα πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες, στο οποίο έχει χορηγηθεί εντός άλλου κράτους μέλους άδεια παροχής των υπηρεσιών αυτών μέσω διαδικτύου, να προσφέρει τις υπηρεσίες αυτές μέσω διαδικτύου και εντός του πρώτου κράτους μέλους;

Αναίρεση που άσκησε στις 24 Ιουνίου 2008 ο Χρήστος Μιχαήλ κατά της αποφάσεως που εξέδωσε το Πρωτοδικείο (πρώτο τμήμα) στις 16 Απριλίου 2008 στην υπόθεση T-486/04, Μιχαήλ κατά Επιτροπής

(Υπόθεση C-268/08 P)

(2008/C 223/42)

Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική

Διάδικοι

Αναιρεσείων: Χρήστος Μιχαήλ (εκπρόσωπος: Χ. Μείντάνης, δικηγόρος)

Αντίδικος κατ' αναίρεση: Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αιτήματα του αναιρεσείοντος

Ο αναιρεσείων ζητεί από το Δικαστήριο:

- να κρίνει την αίτηση αναίρεσεως παραδεκτή και βάσιμη,
- να αναίρεσει, κατά το μέτρο του αναγκαίου, την απόφαση που εξέδωσε το Πρωτοδικείο στις 16 Απριλίου 2008, στην υπόθεση T-486/04,
- να αποφανθεί κατά νόμον επί των δικαστικών εξόδων.

Λόγοι αναίρεσεως και κύρια επιχειρήματα

Ο αναιρεσείων προβάλλει τρεις λόγους προς στήριξη της αιτήσεως αναίρεσεως.

Με τον πρώτο λόγο αναίρεσεως, ο Χ. Μιχαήλ ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε σφάλμα κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου και παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως των αποφάσεως, στο μέτρο που με την προσβαλλόμενη απόφαση δέχθηκε ότι η Επιτροπή του δημιούργησε την αίσθηση ότι υπήρξε θύμα ηθικής παρενόχλησης, κατά την έννοια του άρθρου 12α του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως, αλλά, παρά ταύτα, απέρριψε την προσφυγή του ως αβάσιμη.

Με τον δεύτερο λόγο αναίρεσεως, ο αναιρεσείων προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι παραμόρφωσε τα υποβληθέντα στην κρίση του πραγματικά περιστατικά, ιδίως καθόσον τα εξέτασε μεμονωμένα και όχι εντός του πλαισίου στο οποίο εντάσσονται, και ότι υπέπεσε σε διάφορα σφάλματα κατά τον νομικό χαρακτηρισμό αυτών των πραγματικών περιστατικών.

Τέλος, με τον τρίτο λόγο αναίρεσεως, ο αναιρεσείων επικρίνει την απόφαση του Πρωτοδικείου κατά το μέρος που απορρίπτει ως απαράδεκτους, λόγω αοριστίας, τους διάφορους λόγους που είχε προβάλει με την προσφυγή του και οι οποίοι αντλούνται, μεταξύ άλλων, από παράβαση των άρθρων 21α, 22α και 22β του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως και παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως και της αναλογικότητας. Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο, κατατέμνοντας την προσφυγή του αναιρεσείοντος σε περισσότερα τμήματα, παραμόρφωσε το κύριο αντικείμενο και την όλη οικονομία αυτής.

Προσφυγή της 24ης Ιουνίου 2008 — Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας

(Υπόθεση C-271/08)

(2008/C 223/43)

Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική

Διάδικοι

Προσφεύγουσα: Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εκπρόσωποι: G. Wilms και D. Kukovec)

Καθής: Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας

Αιτήματα της προσφεύγουσας

Η προσφεύγουσα ζητεί από το Δικαστήριο:

- να αναγνωρίσει ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας παρέβη, έως τις 31 Ιανουαρίου 2006, τις διατάξεις του άρθρου 8 σε συνδυασμό με τους τίτλους III έως VI, της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ ⁽¹⁾ και, από την 1η Φεβρουαρίου 2006, τις διατάξεις του άρθρου 20 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 23 έως 55, της οδηγίας 2004/18/ΕΚ ⁽²⁾, καθόσον δημοτικές αρχές και επιχειρήσεις που απασχολούσαν πάνω από 1 218 εργαζόμενους συνήψαν συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, με αντικείμενο την ιδιωτική ασφάλιση συντάξεων, απευθείας με τους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις που απαρτιζόταν στο άρθρο 6 της συλλογικής σύμβασης για τη μετατροπή σε συνταξιοδοτικές εισφορές αποδοχών δημοτικών υπαλλήλων του δημόσιου τομέα (TV-EUmw/VKA), χωρίς την προκήρυξη διαγωνισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο,
- να καταδικάσει την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στα δικαστικά έξοδα.

Ισχυρισμοί και κύρια επιχειρήματα

Στη Γερμανία, οι εργαζόμενοι μπορούν να ζητούν από τους εργοδότες τους τη μετατροπή σε ιδιωτικές συνταξιοδοτικές εισφορές μέρους των μελλοντικών αποδοχών τους ύψους έως 4 % επί του ποσού που αποτελεί τη βάση υπολογισμού των βασικών εισφορών της γενικής ασφάλισης συντάξεων. Σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση για τη μετατροπή σε συνταξιοδοτικές εισφορές αποδοχών δημοτικών υπαλλήλων του δημόσιου τομέα (στο εξής: συλλογική σύμβαση), αρμόδιες για τη μετατροπή αυτή είναι οι δημοτικές αρχές και επιχειρήσεις. Η μετατροπή των αποδοχών σε συνταξιοδοτικές εισφορές γίνεται με την καταβολή τους σε δημόσιους οργανισμούς συμπληρωματικής ασφάλισης, όπως οι επιχειρήσεις του ομίλου των ταμειωτηρίων ή σε δημοτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Κατά κανόνα, οι δημοτικές αρχές ή επιχειρήσεις συνάπτουν συμβάσεις συλλογικής ασφάλισης για το σύνολο των εργαζομένων τους, για τους οποίους υπάρχει συμφωνία μετατροπής των αποδοχών τους σε συνταξιοδοτικές εισφορές προς τους ανωτέρω οργανισμούς.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που διαθέτει η Επιτροπή, αυτές οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών με αντικείμενο την ιδιωτική ασφάλιση συντάξεων συνήφθησαν από τις δημοτικές αρχές ή επιχειρήσεις απευθείας με τους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις που αναγράφει η συλλογική σύμβαση, χωρίς την προκήρυξη διαγωνισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η παροχή υπηρεσιών που αφορούν την ιδιωτική ασφάλιση συντάξεων εμπίπτει στο παράρτημα I Α, κατηγορία 6, της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ ή, από την 1η Φεβρουαρίου 2006, στο παράρτημα II Α, της οδηγίας 2004/18/ΕΟΚ. Πρόκειται, συναφώς, για την παροχή υπηρεσιών ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών ταμείων, που δεν εμπίπτουν στην υποχρεωτική ασφάλιση. Επομένως, οι επίμαχες συμβάσεις που συνήφθησαν από δημοτικές αρχές, δηλαδή από αναθέτουσες αρχές του δημόσιου τομέα, είναι γραπτές συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας και δημόσιες συμβάσεις κατά την έννοια των ανωτέρω οδηγιών. Εξάλλου, όπως προκύπτει από τη νομολογία, το άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ δεν διακρίνει μεταξύ των δημόσιων συμβάσεων που συνάπτει αναθέτουσα αρχή του δημόσιου για την ικανοποίηση αναγκών γενικού συμφέροντος και εκείνων που δεν αφορούν τέτοιου είδους ανάγκες. Το Δικαστήριο, ως εκ τούτου, απέρριψε την έννοια της λειτουργικής ιδιότητας της

αναθέτουσας αρχής. Επομένως, δεν μπορεί να γίνει δεκτός ο ισχυρισμός των γερμανικών αρχών ότι οι δημοτικές αρχές ή επιχειρήσεις που διαχειρίζονται προγράμματα ιδιωτικής ασφάλισης δεν είναι αναθέτουσες αρχές του δημοσίου κατά την έννοια του δικαίου των δημόσιων συμβάσεων.

Περαιτέρω, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι οι επίμαχες συμβάσεις υπερβαίνουν σημαντικά το προβλεπόμενο κατώτατο όριο. Αντιθέτως προς την άποψη της καθής, ο οικείος υπολογισμός δεν μπορεί να έχει ως βάση την κάθε επίμερους σύμβαση. Αντιθέτως, σημασία έχει η διάρκεια της συμφωνίας-πλαίσου, καθόσον οι επίμερους συμβάσεις που συνήφθησαν μεταξύ του εργαζομένου και του εργοδότη δεν αποτελούν αντικείμενο δημόσιας σύμβασης κατά την έννοια του κοινοτικού δικαίου των δημόσιων συμβάσεων. Η αξία μιας συμφωνίας-πλαίσου ισούται, επομένως, προς την αξία, χωρίς φόρο προστιθέμενης αξίας, του συνόλου των συμβάσεων που προβλέπονται για όλη τη διάρκεια της συμφωνίας-πλαίσου. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Επιτροπής, τουλάχιστον 110 πόλεις της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας υπερβαίνουν το κατώτατο όριο.

Οι δημοτικές αρχές και επιχειρήσεις όφειλαν, επομένως, να συνάψουν συμβάσεις παροχής υπηρεσιών με αντικείμενο την ιδιωτική ασφάλιση συντάξεων, όχι απευθείας με τους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις που αναγράφει η συλλογική σύμβαση, αλλά μετά την προκήρυξη διαγωνισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το γεγονός ότι η συνέχιση καταβολής της αμοιβής ρυθμίζεται από το κοινοτικό δίκαιο ουδόλως μεταβάλλει την εκτίμηση αυτή. Αφενός, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η γενική αρχή της αυτονομίας των κοινωνικών εταίρων δεν υπάρχει στο κοινοτικό δίκαιο και, αφετέρου, η Επιτροπή δεν μπορεί να αντιληφθεί πώς η αρχή της αυτονομίας των κοινωνικών εταίρων, η οποία θεμελιώνεται στο γερμανικό Grundgesetz (σύνταγμα), περιορίζεται παρανόμως από την εκπλήρωση των εκ του νόμου υφιστάμενων υποχρεώσεων των αναθέτουσών αρχών του δημοσίου για προκήρυξη διαγωνισμού.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 134, σ. 114.

Προσφυγή της 24ης Ιουνίου 2008 — Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας

(Υπόθεση C-275/08)

(2008/C 223/44)

Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική

Διάδικοι

Προσφεύγουσα: Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εκπρόσωποι: G. Wilms και D. Kukovec)

Καθής: Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας